

HAAIEN EN KROKODILLEN.

Werd in een vorig nummer van *De Tropische Natuur* (1922 blz. 156) gewag gemaakt van een haai, die zich in het domein der krokodillen (n.m. de rivier op) gewaagd had en door deze afgemaakt werd, zoo schijnt ook het omgekeerde voor te komen. De Wijnkoopsbaai is bijzonder rijk aan haaien. Reeds in het jaar 1800 schreef J. C. BAANE, — daarheen gezonden om de mogelijkheid van rijst invoer voor Batavia aldaar na te gaan, omdat de baai van Batavia door Engelsche schepen geblokkeerd werd — aan den toenmaligen G. G.: „De baai is zeer visrijk en krielend vol grote haaien, die men door de helderheid van het water zeer diep kan zien, waarvoor de javanen zeer bevreesd zijn, zij vangen er veel en men vind tuis geen andere olij dan die zij uit de haaien koken”.

Ook aan krokodillen ontbrak het niet. „De rivier alhier”, schrijft BAANE, zijn vol Caaijmans, waardoor geen Inlander in 't rivier durft gaan, zij zijn van een schrikkelijke groote, ik heb dezelve nimmer groter gezien, onlangs heeft een derzelve een buffel welke aan de kant graasde in 't rivier gesleept, en indien men hem niet ontzet hadde zou dezelve een prooij van hem geworden zijn”.

In 1885 bracht VORDERMAN, stadsgeneesheer van Batavia en groot natuurliefhebber, een bezoek aan de baai en schreef o.a. ¹⁾:

„In den Tji Mandiri krioelt het van krokodillen. Hun aantal schijnt evenmin als dat van de haaien in de baai sedert BAANE's bezoek verminderd te zijn. Het is echter opmerkelijk, dat langs het zeestrand te Pelaboean geen enkele krokodil wordt aangetroffen en dit schijnt te wijten aan de ondervinding die deze te dien opzichte hebben opgedaan, want terwijl elders, waar niet zooveel haaien voorkomen het zeestrand nabij de mondingen der groote rivieren overal onveilig is door deze reusachtige amphibien, zoo wagen zij zich niet in het water van de Wijnkoopersbaai. Volgens geloofwaardige berichten van personen, die zulks hebben waargenomen, wordt iedere krokodil, die zich buiten den mond der Tji Mandiri in zee waagt, onmiddellijk door de haaien geattaqueerd, zoodat hem in een ommezien de pooten afgebeten zijn en hij verloren is”.

Het is dus lang geen pais en vree tusschen deze beide sympathieke waterbewoners!

¹⁾ *Natuurk. Tijdschr. voor Ned. Indië*, deel 49, pag. 257.

H. C. DELSMAN.

IETS OVER EEN BANGO.

Het hiernaast afgedrukte kiekje dateert nog uit mijn suikertijd; ik was toen geplaatst op de S F. Bandjaratma, een groote fabriek in een tamelijk naie, ofschoon in vele opzichten voor den natuurvriend toch interessante streek — n.l. de vlakte van Brebes. Het leven op zoo'n suikerfabriek, tja, dat is heusch lang niet alles, hoewel — dat zij graag erkend — het ook zijn goede en voordeelige zijde heeft. Om het monotone ondernemingsleven wat te veraangename ga je er „beesten” op na houden, tenminste, wanneer je nog ongetrouwd bent. En voor 'n dergelijke liefhebberij heb je op de onderneming ook meestentijds de noodige ruimte. Zoo behoorden dan ook de hier afgebeelde *bango* plus een zwarte *toetoe*, een paar honden, benevens een groot aantal „marmotten”, duiven, ganzen en kippen tot de uitgebreide menagerie van mijn buurman, den tuinemployé B.

Zeer zeker was onze vriend *Leptoptilus javanicus* ¹⁾ de deftigste uit dit gemêleerde gezelschap, ook — en misschien wel juist door al die deftigheid — de meest komische

¹⁾. Door velen wordt de *bango* — op grooten afstand — nog weleens verward met *Tantalus cinereus*, den *walang kada* (jav. *mloewo*).